

časopis vlčat a světlušek

Světýlko

září 2011 • ročník 13

Závod vlčat
a světlušek

100 LET SKAUTINGU

HOUBAŘ

KONĚ

soutěž

Můj indián

Do redakce Světýlka přišla záplava obrázků indiánských rodin. Některé z nich si můžete prohlédnout na této straně. Ze všech jsme vylosovali jeden, jeho autorce Anetě Pavelkové z Břeclavi posíláme hru 6 bere! Junior.

Barbora Černá

Eliška Jelínková

Veronika Voříšková

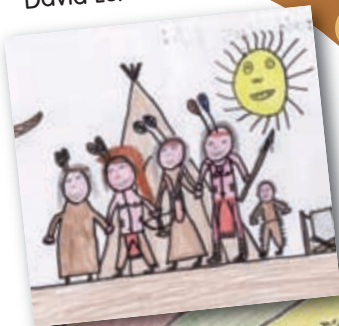
Julie Steinbauerová

Veronika Kolářová

David Lux

Aneta Pavelková

Erika Sedlářová

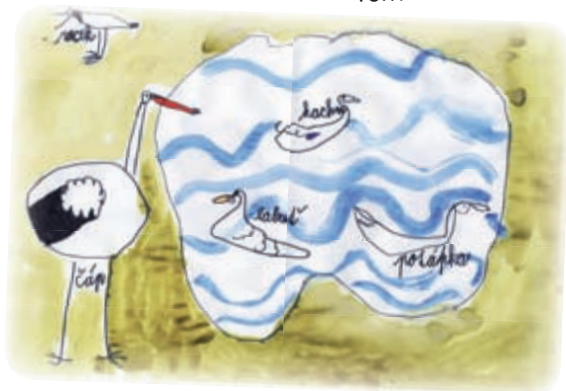
Justýna Černíková

Rybníky

V dubnovém čísle Světýlka jsme vyhlásili soutěž, ve které bylo úkolem namalovat rybník s alespoň pěti různými druhy vodních ptáků. Přestože všechny obrázky byly velice pěkné, nejvíce nás v redakci zaujalo kolektivní dílo světlušek z oddílu Tornádo Líbeznice. Posíláme jim hru Cink!

Tornádo Líbeznice

Václav Šmejda

Zuzana Vobořilová

Cesta časem

100 let českého skautingu

„Přijdeš odpoledne k nám?“
lákala Chobotnička Syslíka, „táta
nám ukáže to jeho drahocenné
album se známkami.“

„Já teď nemám čas, stavím doma
stroj času,“ odporoval Syslík.

To Chobotnička zaujalo. Našla
Syslíka sedícího v krabici od
banánů. Bzučelo tam něco mezi
mixérem, mobilem a budíkem.

„Proč to stavíš?“ naklonila se.

„Skautům u nás je sto let a já chci
vidět na vlastní oči, jak to bylo.“

„V krabici?“ zeptala se nedůvěřivě
Chobotnička.

„V krabici ne, v téhle knížce,“
ukázal Syslík nějaký komiksový
sešit. „Vš například, po kom se
jmenuje ulice, ve které bydlíš?“

„Svojsíkova? To vím přesně: Po
Antonínu Benjaminsu Svojsíkovi,
zakladateli Junáka.“

„No vidíš. A tady je napsáno, že
byl sokol, učil tělocvik, rád ces-
toval pěšky a poznal půl světa,
když s kolegy zpíval v kvartetu.“

„To jako v těch obrázkových kar-
tách?“

„Ne, to byli čtyři
zpěváci, on byl nejmladší
a říkali mu Benjamin.“

„A to zpíval i o Junáku?“

„Ne. Ale když byl v Anglii, tak tam
viděl skauty a zkusil to se svými
žáky. Skautům česky říkal junáci,
chodil s nimi do přírody a nap-
sal knihu Základy junáctví. První
tábor měli roku 1912 pod hra-
dem Lipnice u myslivny, která se
jmenovala Vorlovky.“

„To museli z Prahy několikrát
přesedat, ne?“

„Oni nejeli vlakem ani auto-
busem. Šli pěšky a všechno si
táhli na dvoukoláku. Bylo jich
třináct a cesta trvala pět dní.“

„To já bych cestou asi umřela,“
vzdychla Chobotnička.

„Asi ne, oni tenkrát holky nevzali
s sebou,“ smál se Syslík. „Skau-
tování se pak zalíbilo mnoha
dalším a ti už příští rok na jed-
nom táboře vymysleli stany skoro
jako máme dnes, s podsadou.
Aby se jim slameníky položené na
zemi nedotýkaly cely, podložili
stany krajinkami. To byly takové
odřezky, které zbyly z kmenů,
když se z nich dělala prkna.“

„To je snad normální, ne?“

„Tenkrát nebylo a ve světě
není ani dnes. Na světových
skautských setkáních to mnozí
obdivují a někdy se ptají, jak to
stěhujeme třeba do džungle.“

„Jé, hele, hele, právě tuhle
známku má táta v tom albu, co
jsem ti chtěla ukázat,“ ukázala
Chobotnička prstem na jeden ob-
rázek. „Teď zase pojď ty k nám.“
A tak se pan Chobotnička mohl pochlu-
bit: „To je úplně první skautská
známka na světě. Když v roce
1918 vznikla Československá re-
publika, tak skauti běhali mezi
tehdejším Národním výborem a
úřady jako poštáři a tyhle znám-
ky přitom používali. Ta známka a
dopisy s ní jsou dnes velkou fila-
telistickou vzácností.
A tohle je profesor Svojsík, co se
po něm jmenuje naše ulice.“

„Co bude s tím tvým strojem
času dál?“ zeptala se později
Chobotnička Syslíka.

„Ještě ho trochu vylepším a pak
sem pustíme ostatní Želvy a
Vodoměrky, aby si také užily. Ale
některé věci si v něm budou mu-
set udělat sa

soutěž

První kolo "počátky skautingu"

Milé světlušky a milá vlčata. Máte možnost se zapojit se svými sestřičkami a brášky do soutěže Cesta časem. Tento rok slavíme 100 let skautingu v České republice a budeme společně putovat od založení skautingu před 100 lety až do dnešní doby.

V některých úkolech budete hledat informace, číst, vyrábět, fotit, setkávat se s jinými skauty. Splnění úkolu nám vždy potvrzuje vaše Velká světluška nebo Mauglí na adresu: cestacasem@skaut.cz

Soutěž je celoroční. Výsledky budeme zveřejňovat v dalších vydáních časopisu. Máte možnost vyhrát hodnotné skautské ceny pro celý oddíl nebo drobnosti na památku 100 let skautingu u nás.

Všem smečkám, rojům a oddílům držíme palce a budeme se těšit na výsledky vašeho snažení.

Dobrý lov, dobře svište, Váš
Odbor vlčat a světlušek

Fotografie ze všech úkolů posílejte do konce října na email: cestacasem@skaut.cz, do mailu nezapomeňte uvést jméno roje/smečky.

- 1.** Jaké vybavení byste si jako roj/smečka sbalili do kárky pro pobyt na prvním táboře? Můžete doprovodit popisem, kresbou či pokusem o zabalení skutečné kárky.

• **Úkol splníte tím, že vyfotografujete své dílo či akci balení do kárky a fotografii nám pošlete. Výtvar vám zůstane v klubovně, jako pěkná dekorace. Zapojit se může celá šestka či roj/smečka.**

- 2.** Zhotovte model podsadového stanu. Počet stanů záleží na vás, můžete si postavit model celého tábora. Jako materiál můžete využít špejle, dřívka, barvy, vše co uznáte za vhodné.

• **Úkol je splněn zasláním fotografie modelu alespoň jednoho podsadového stanu i s plachtou.**

- 3.** Seznamte se s historií skautské pošty při vzniku ČSR. Poproste Akélu/Velkou světlušku, ať vám převypráví činy skautů, které pomohly při zakládání československého státu.

Nakreslete vlastní návrh na známku.

• **Pracovat může opět celá šestka či roj/smečka. Úkol je splněn po zaslání alespoň jedné známky.**

Syslík a vetřelec

„Stoj tam někdo nebo se mi to jen zdá?“ říkal si Syslík, když měl zase jednou na táboře hlídku. První hlídku měl nejraději, protože byl trochu nekňuba, nemotora a nemešlo a věděl, že kdyby něco, tak jsou vedoucí ještě vzhůru.

„Jistota je jistota,“ řekl si, zapískal na přšťalku a běžel rozeznět zvon: „Poplách, poplách!!!“ chtěl volat, ale jeho sevřený krk vydával pouze: „... ách, ... ách!“

„Co vyvádíš?“ přispěchal vůdce Galapák, „co se děje?“

„Támhle u brány stál chlap, koukal se do tábora a určitě chtěl loupit v zásobáku,“ našel Syslík řeč.

„Pučmeloud, Prašivka a Užovka se mnou, ostatní zpátky do stanů,“ rozhodl Galapák.

Po chvíli se vrátil a oznámil: „Nic, nikde nikdo.“

„No jo, Syslík měl zase vidiny z hladu,“ poznamenal Pučmeloud.

„A tohle je čím?“ sebral Syslík ze země kšiltovku s okřídleným písmenem P. „Jágrovo?“

„No jo, Philadelphia Flyers,“ zkoumal Pučmeloud čepici.

Ani druhá výprava do okolí nikoho a nic nenašla. Přesto byl Syslík oslavován a v dalších dnech nosil trofej hrdě na hlavě.

Jednoho dne však, když Želvy ve vesnici čekaly na pekaře, zastavilo před krámem mitsubishi, ze kterého vystoupila dáma. „Hele, Patričkova čepice,“ zadívala se na Syslíkovu hlavu, „kdepak jsi ji našel?“

„Já ji, prosím našel v lese u našeho tábora. Je vaše?“ způsobně promluvil Syslík.

„Asi ano. Ale pro jistotu se zeptáme Patrička. Chceš jet se mnou?“

„Nejezdi,“ radil Pučmeloud, „kdoví, co je ta ženská zač? Unese tě.“

„Jen jeď,“ radil naopak Užovka. „I kdyby, tebe každý rychle vrátí.“ Mitsubishi zavezlo Syslíka k luxusní vile, před níž seděl u stolku asi sedmiletý blondatý chlapec a unuděně něco popíjel brčkem.

„Tak tohle je Patriček,“ představila jej dáma. „A jak říkáš tobě?“

„Syslík.“

„A křestním?“

„Zase Syslík. U skautů máme jen jedno jméno.“

„Ty jsi skaut? No to jsem ráda, Patriček tu nemá žádné kamarády, chceš se s ním kamarádit ty?“

„Když bude chtít.“

„Bude, já už to zařídím.“ A naložila oba chlapce do auta a dovezla je až k lesu.

„Jestli mi budeš říkat Patričku, bouchnu tě do nosu,“ sblížili se cestou Patrik se Syslíkem. „Ta čepice je moje, asi jsem ji ztratil, když jsem onehdy okukoval váš tábor. Ale klidně si ji nech, já jich můžu mít, kolik chci.“

„A proč jsi náš tábor okukoval?“

„Je to lepší, než být na zahradě, ve které nesmím nikam šlápnout, míčem nesmím polámat keře nebo ušpinit fasádu a hrát si pořád jen s joystickem mě už

dávno nebarví. Chci dobrodružo.“

„Galapáku,“ představil Syslík v táboře nového kamaráda, „tohle je Patrik, který se doma nudí. Může být u nás do konce tábora?“

„To se musíme zeptat rodičů. Patriku, budou souhlasit?“

„Jasně,“ rozzářil se kluk. „Moje přání je i jejich přáním.“

A tak se tábor Želv a Vodoměrek rozrostl o jednoho člena. Když paní Patriková později přišla na návštěvu, aby si ověřila, že Patričkovi je zde opravdu dobře, hnala se nejprve k Syslíkovi, který měl na hlavě tu čepici s okřídleným P. „Jejda,“ uvědomila si omyl, „vy jste všichni ve stejných tričkách, kterýpak je Patriček?“

„Támhle ten veselej, špinavej,“ smáli se Pučmeloud s Užovkou.

„A kdy máte první schůzku po prázdninách?“ šla se paní Patriková zeptat Galapáka.

Závod vlčat a světlušek

stezka/cestička

O Závodu pro vlčata a světlušky jste už určitě slyšeli, pokud ne, zeptejte se na podrobnosti vaší Velké světlušky nebo Mauglího. Prozradíme vám, že se soutěží v disciplínách, které by každá šikovná světluška a vlče mělo umět, třeba v první pomoci nebo znalosti dopravních značek. Světýlko v každém čísle přinese úkoly, které vám pomohou se na závody připravit.

Logické myšlení

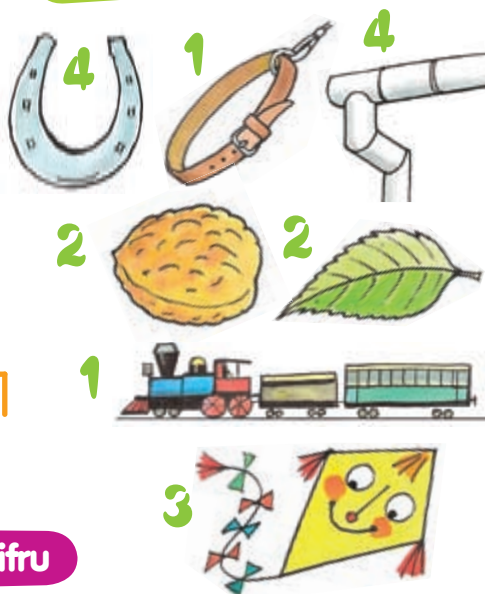
1) Dokážeš vyluštit šifru Mřížka?

A	B	C	I	J	K	R	S	T
D	E	F	L	M	N	U	V	W
G	H	CH	O	P	Q	X	Y	Z

..	.	..	..	...				
...	.	..	..	.	.	..	..	
.	..	...	..	.				
...	..	...	..	..	...	.	.	..
...	..	..	.	..	..			

2) Poradíš si s následující obrázkovou šifrou?

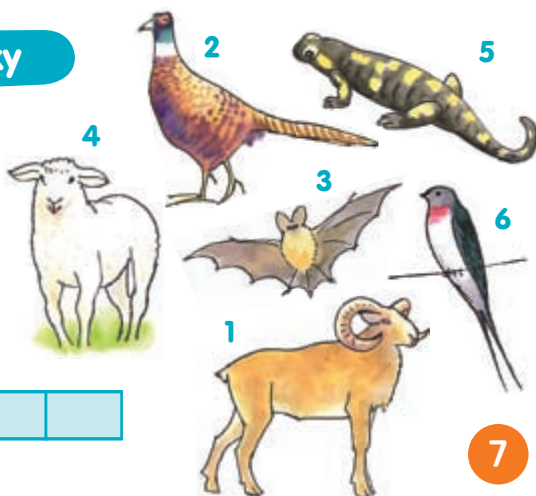
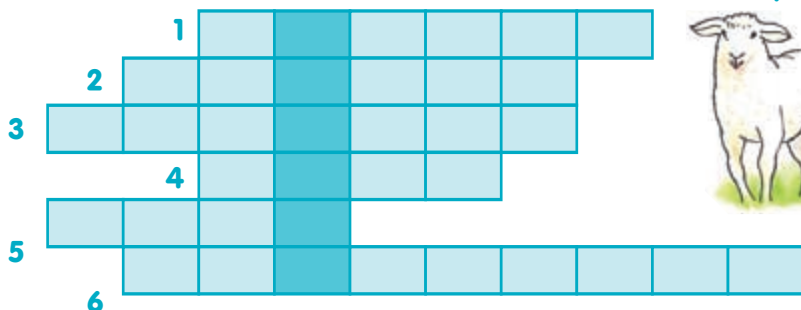

3) Vylušti bez nápovědy jednoduchou šifru

UAMAÍŠASALAOŽAIATAZAPAAAPAÍARAUAJAEADANAOADAUACHAOAUASAKALÁÁADAAANAKAUA?

4) Zjisti tajenku obrázkové křížovky

5) Najdi sedm stromů.
V každé větě se ukrývá jeden.

Vyhládlý medvěd u bedny hledal
něco k snědku.

Pája v ordinaci nebyl úplně ve své kůži.

Smrkal jsem tak nahlas, že se všichni otáčeli.

Město Polička je vstupní branou
do Žďárských vrchů.

Našeho Punfu už od rána bolí packa.

Požádal mě, ať se zeptám jaká to je adresa.

Když přišla policie, jed ležel vedle
oběti na posteli.

7) Rozstříhej a slož
následující obrázek.

6) Jedním z úkolů Závodu
vlčat a světlušek je umět
vyplnit jednoduchý dotazník,
vyzkoušej, zda to svedeš

Jméno

Příjmení

Přezdívka

Adresa

Datum narození

Oddíl

Sředitisko

Tři největší záliby

Nejoblíbenější jídlo

Nejméně oblíbená činnost

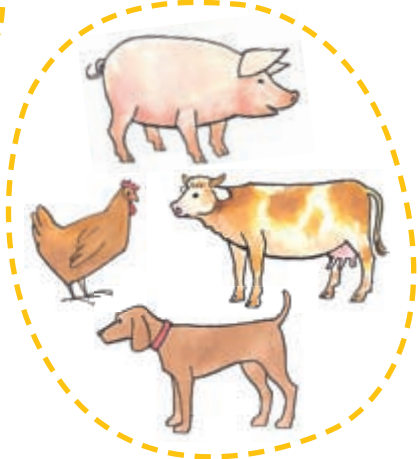
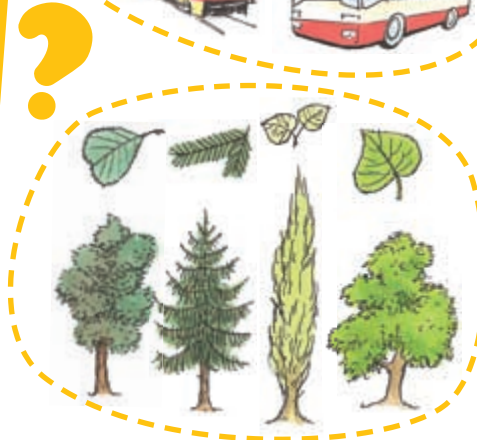

8) Přečti větu napsanou pozpátku a splň úkol.

Ykčínakt žavaz a ytob jubo is upelsop a mektáš ičo is žavaz.

9) Podívej se na skupiny obrázků a označ vždy jeden, který mezi ně nepatří. U dvou skupin je možné vyřadit různé věci, podle toho co si řekneš, že mají mít věci společné. Přiideš na všechny možnosti?

inzerce

SCHOVEJ & NAJDI

safari

Keep on playing!

**ZÁBAVA
A ROZVOJ IQ**

Tyto hry rozvíjejí:

- logické myšlení
- prostorovou představivost
- koncentraci
- plánování

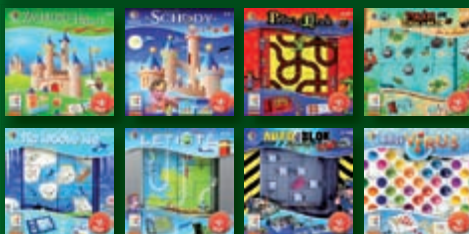
Bav se a procvič své mozkové závitky se zvířaty na safari.

Jedinečná kombinace hlavolamu a společenské hry pro jednoho hráče.

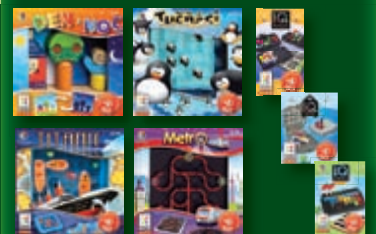
V každém z rébusů jsou stovky možností, ale vždy pouze jediné řešení.

VYZKOUŠEJTE TAKÉ DALŠÍ HRY
Z ŘADY SMART GAMES

NOVINKY 2011

MINDOK

WWW.MINDOKRAJEME.CZ

WWW.SMARTGAMES.EU
WWW.SMARTHRY.CZ

Houbař

Správný houbař vstává brzy ráno, aby v lese našel co nejvíce úlovků. Musí dobře vědět, které houby sbírat a které ne. Když přijde domů, houby pěkně očistí a připraví si z nich nějakou pochoutku. I ty jistě s rodiči nebo prarodiči chodíš na houby. Nemusí to být tvá nejoblíbenější část jídelničky, abys zvládl všechny úkoly, které jsme si pro tebe ve vlčkoví/světýlku houbař přichystali.

Jedlé houby

Bedla vysoká

Najdeme ji na okrajích lesů a pasekách. Mimo střed je celý klobouk bedly pokrytý šedohnědými šupinami, uprostřed je malý důlek, zespodu klobouku jsou husté lupeny a na noze je bílý prstenec.

Liška obecná

Roste ve skupinách ve všech lesích, zvláště pod smrky a borovicemi. Je to poměrně malá houba s viditelnými lupeny. Celá voní jemně po kořenech.

Kozák březový

Roste v blízkosti bříz v lesích a hájích. Klobouk je tmavohnědý, šedohnědý až černohnědý. Noha kozáka je šedavá, hustě pokrytá šedočernými šupinkami.

Křemenáč osikový

Roste pod topoly osikami, na travnatých či mechových plochách. Klobouk je žlutooranžový až červenooranžový. Noha křemenáče je bělavá, hustě pokrytá černými, pak hnědočernými šupinkami. Pokud nohu uřízneme, bělavá dužina se zbarví do modrofialové barvy. V poslední době se v lesích vyskytuje méně často.

Klouzek sličný

Nachází se hlavně pod modřínou. Klobouk je žlutý až zlatohnědý, je mazlavý a slizký. Na noze je někdy žlutý závoj.

Pýchavka obecná

Tato houba se vyskytuje všude. Celý povrch pýchavky je pokryt bílými výstupky.

Popiš houbu

Hřib smrkový

Najdeme ho v blízkosti smrku a někdy i v blízkosti muchomůrky červené. Má suchý, světlehnědý až tmavohnědý klobouk. Noha hřibu je světlá a ztluštělá.

Hřib žlutomasý

Roste ve všech lesích. Klobouk má hnědý či žlutohnědý mírně rozpraskaný. Zespodu klobouku jsou světle žluté rourky. Noha hřibu žlutomasého je červeně nebo hnědě zbarvená.

Kuřátka žlutá

Rostou ve všech lesích, hlavně v bukových a smrkových. Z malých, tlustých noh vyrůstá mnoho větvíček. Jejich barva je žlutá.

Na každém živočichovi či na každé rostlině můžeme popsat několik částí, jinak tomu není ani u houby. Jistě si s tímto úkolem hravě poradíš. Vyber názvy jednotlivých částí a vepiš je k nim.

závoj rourky či lupeny
klobouk podhoubí
noha (třeň)

Kde je najdu?

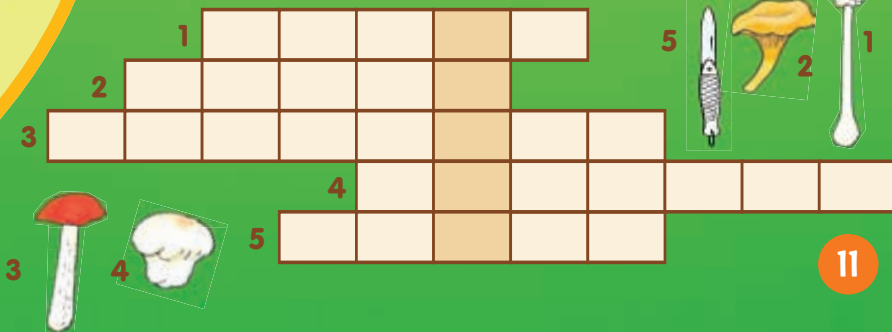
Houby nerostou všude. Jsou druhy, které rostou pouze pod určitým druhem stromu. Z nabídky vyber, které houby rostou v jehličnatém a které v listnatém lese. Všimni si, že v lesích jsou i různé druhy stromů, pod kterými houby rostou, proto houby zkus přiřadit co nejpřesněji.

- Bedla vysoká
- Liška obecná
- Kozák březový
- Křemenáč osikový
- Choroš šupinatý
- Hřib smrkový
- Hřib žlutomasý
- Klouzek sličný
- Kuřátka žlutá
- Pýchavka obecná
- Muchomůrka zelená
- Hřib satan
- Muchomůrka červená
- Muchomůrka tygrovaná
- Vláknice Patouillardova

„prasečí“ pochoutka

Existuje jedna houba, která je po celém světě velkou pochoutkou. Bohužel se skrývá pod zemí... s jejím hledáním pomáhají lidem speciálně vycvičená prasata. Tajenka ti napoví, o kterou houbu se jedná.

Jedovaté houby

Muchomůrka zelená

Vyskytuje se hlavně v listnatých lesích, ale i v lesích jehličnatých.

Celá plodnice je v mládí uzavřena v obalu, který se později růstem poruší.

Klobouk je zelený či zelenohnědý, vzácněji bílý. Noha je bílá nebo žlutozeleně žíhaná, na jejím konci je hlíza. Na noze je bílý prsten. Muchomůrka zelená je naše nejedovatější houba.

Příznaky otravy se objeví někdy až po 24 hodinách.

Muchomůrka červená

Roste ve smíšených lesích. Klobouk má na okraji rýhovaný, oranžový až červený, pokrytý bílými vločkami. Na noze je nažloutlý prsten. Po konzumaci se člověk nápadně potí, sliní, dusí se, zvrací.

Muchomůrka tygrovaná

V jehličnatých i listnatých lesích roste jednotlivě i ve skupinách. Klobouk je šedohnědý či tmavohnědý s rýhovaným okrajem, pokrytý bílými strupy. Noha je hladká, bílá s tenkým a bílým prstenem. Může být zaměněna s Muchomůrkou růžovou. Způsobuje otravy, které se projevují podobně jako opilst.

Hřib satan

Hřib satan je vzácná houba listnatých lesů. Klobouk má šedobílý a na okrajích narůžovělý. Rourky jsou žluté až žlutozelené. Noha je v horní polovině nažloutlá, v dolní části červená a je pokrytá načervenalou sítkou. Staré houby nepříjemně páchnou.

Vláknice Patouillardova

Vláknice je ne moc častá houba rostoucí v listnatých lesích, parcích a zahradách. Klobouk má v mládí bílý, později okrový, ve stáří červenohnědý. Lupeny jsou béžové až šedohnědé. Třeň je bílý, pak červeně skvrnitý až červenohnědý. Již dvě nebo tři plodnice mohou způsobit smrt.

Co dělat když někdo sní jedovatou houbu?

- Nejúčinnější způsob ochrany před otravou houbami je znalost jedovatých hub. Dokázal bys pomoci někomu, kdo snědl jedovatou houbu? Očsluj následující věty tak, jak bys postupoval.
- sledovat životní funkce
  - vyvolat zvracení
  - hodně pít
  - dýchatých cest
  - několik tablet aktivního uhlí
  - vypít projímadlo
  - zjistit, co otravu způsobilo
  - volat záchrannou službu
  - zajistit průchodnost
  - podat

nevolnost, bolí hlava, žízeň, pocení, zvracení, průjem, slinění, poruchy vidění

Otravy houbami

Těžké otravy houbami mohou končit smrtí. Lehké otravy mají za následek průjemy a zvracení. Příznaky nesmíme podceňovat. Přiřad k jednotlivým částem těla příznaky, které u otravy můžeš pozorovat.

Úlovek

Košík je po prochozeném dni v lese přeplněný houbami. Poznáš, které houby houbař našel? A opravdu jsou všechny jedlé? Podívej se pořádně, sedm hub v košíkú je jedovatých.

všek/světýlko

Rychlokurz správného sběru hub

- 1) sbíráme do košíků, nepoužíváme nevzdušné igelitové sáčky
- 2) chodíme zpravidla časně zrána
- 3) vykroucením vyjmemme houbu
- 4) jamku zakryjeme listím nebo mechem
- 5) houbu důkladně očistíme

Rychlovaření s houbami

Smaženice

potřebuješ: 2 vejce, 200 g čerstvých hub, 1 cibule, kmín, sůl, olej

- 1) oloupeme a nadrobno. Očistíme, a nakrájíme na .
- 2) na orestujeme cibuli, přidáme, kmín a dusíme do měkka.
- 3) podlijeme trochou .
- 4) přidáme rozšlehaná a osolená . Mícháme, dokud nezhoustnou.
- 5) Podáváme s nebo .

Smažené bedly

Potřebuješ: bedly (klobouky), strouhanka, vejce, hladká mouka, pepř, sůl a příp. grilovací koření, olej na smažení

- 1) očistíme a zbavíme .
- 2) Pak obalujeme v a (jako řízek).
- 3) Smažíme na na .
- 4) Podáváme s nebo .

HARIBO

www.haribo.com

HARIBO CHUTNÁ MALÝM, STEJNĚ TAK I DOSPĚLÝM

 SVÍTILO, BYLO BEZ A
 ROZHODLI SJET NA . SBALILI SI , POPADLI
 A UPALOVALI K . ZA JE POTKAL
 „KAMPAK S TĚMI A “ HA HA SE „SJEDEME
 SI “ ŘEKL „JEN SI JEŠTĚ NABEREM VE
 POVÍDÁ „TO JÁ NEPIJU, SE A ZMIZEL
 V U SI A SUNDALI VZALI
 A SKLONILI SE NAD . NA DNĚ POD VYKUKOVALA
 „!!“ SE LEKL: „TO JE ŠTÍPNE NÁS DO
 NEBO „!!!“ „JEN KLID“ SE „TEN NĀM
 NEUBLÍŽÍ.“ VZALA , ŠTOUCHLA A TEN BĀZLIVĚ
 ZALEZL POD . „TAK MŪŽEME NABRAT DO
 A SEJÍT KE ...“ BYLA TO NĀDHERA! VEDLA
 PAK PLNÝMI I MALEBNÝM
 JIM NAD A VYSKAKOVALY PŘED
 TEN VÝLET NA SE A OPRAVDU VYDARĪL!

VEVERKA S JEŽKEM SI VYJELI NA VODU
A POTKALI VE STUDÁNCE RAKA...ALE NEJEN
VE STUDÁNCE...NAJDETE RAKA MEZI
MRAKY A SPOLU S NĚM DALŠÍCH 8 ZVÍŘAT ?

STÍNY

Malíř, který se snažil zachytit zapadající slunce v džungli, některé stíny postavíček popletl a jiné dokonce ani nenamaloval. Dokážeš chyby najít?

HLEDEJ ROZDÍLY!

Světlušky se vydaly rozsvítit louku, aby zkontrolovaly usínající květiny. Najdeš mezi obrázky 10 rozdílů?

OBRÁZEK TÁBORA

Koumák namaloval obrázek tábora, kde byl o prázdninách. Poznáš, kterou sadu pastelek k namalování obrázku použil?

MASKY

Včelka s Jahodou si zapomněly podepsat svoje škrabošky. Pomůžeš jim najít tu jejich, aby včas dorazily s ostatními kamarádkami na karneval?

Na masce Včelky není růžová barva.
Je na ní určité zelená a žlutá barva.
Oči masky nejsou obtáhnuté modře.
Maska Včelky nemá řasy.
Její škraboška není největší.
Strany masky jsou špičaté.
Lemování po stranách masky má 2 barvy.

Na masce Jahody je určité fialová a žlutá barva.
Není na ní ale oranžová.
Maska Jahody má oči s řasami.

ČD pro děti

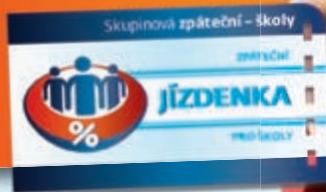
Výhodné
skupinové jízdné

Vlakem se slevou na školní výlety

Ivana, učitelka ZŠ ze Vsetína

„Jedeme se třídou na školní výlet

za krásami Olomouce. Tu jsme si vybrali z nabídky Českých drah pro školy, ve které jsou také Brno, Praha, Český Krumlov a mnoho měst v Německu a Rakousku. Díky výhodné jízdence Skupinová zpáteční – školy ušetříme na jízdném. Všechny potřebné informace jsem získala na www.cd.cz/detnavylet a na telefonu 840 112 113. Jízdenku jsem pak koupila u osobní pokladny ČD.“

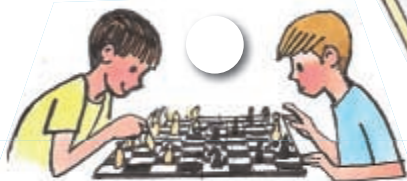
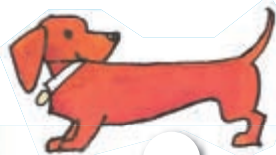
České dráhy, Váš osobní dopravce

www.cd.cz 840 112 113

Co dělám rád

Vlčata a světlušky se mimo jiné mezi sebou liší tím, že má každý jiné zájmy. Jedna světluška ráda tancuje, jiná ráda modeluje nebo hraje divadlo. Vlčata taky nemají ráda stejné činnosti. Jeden rád plave, další radši prohání míč po hřišti nebo jezdí na kole. A co ty? Co tě baví? Vyber si z těchto obrázků deset činností, které tě baví, a seřaď je od nejoblíbenější k nejméně zajímavé. Některé činnosti ti tu možná chybí, proto je vepiš do volných okének. Na schůzce se podívejte na to, co vás baví, společně a příští schůzku nebo výpravu se této činnosti věnujte.

1. Budeš potřebovat: sklenici, zbytek látek a filcu, lepidlo (Herkules), štětec, nůžky.

2. Ustříhni si pruh látky o pár centimetrů širší než je výška sklenice a tak dlouhý, aby se do něj dala sklenice zabalit.

Ptáček

3. Sklenici (postavenou hrdlem nahoru) natři lepidlem.

4. Polep látkou.

5. Přesah látky natři lepidlem a přilep.

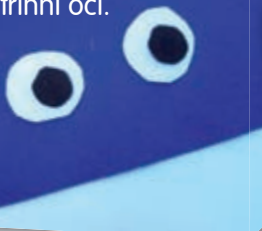

6. Horní přesah látky také natři lepidlem a zahni dovnitř sklenice.

7. Ze zbytků filce si vystříhni křídla a zobák.

8. Vystříhni oči.

9. Vystříhni vlasy a nohy.

10. Postupně nalep oči a potom zobák.

11. Pak přilep křídla.

tužkáček

12. Přilep vlasy.

13. Nakonec přilep nohy.

14. Hotového ptáčka můžeš použít jako stojánek na pastelky.

Připravila: Sojka

rukodělka

Světýlko

3/2011 (13, č.6)
Vychází 5x ročně. Praha 16.5.2011
Vydává Tiskové a distribuční centrum
Junáka, Senovážné nám. 24,
116 47 Praha 1,
tel.: 234 621 223, fax.: 234 621 399,
email: tdc@junak.cz,
<http://www.skaut.cz/tdc>,
IČO 64934926
Šéfredaktor: Zdeněk Chval
Grafická úprava a DTP:
Miroslav Zrubák
Fotografie na titulní straně: Lvičie
Předplatné zajišťuje
Send Předplatné, s.r.o.
Pro registrované členy Junáka
předplatné řešeno v rámci
on-line registrace. Více info na
www.skaut.cz/casopisy.
Příjem reklamaci: tel.: 234 621 223,
email: tdc@junak.cz
Redakce: tel.: 739 429 970,
email: svetlyko@skaut.cz
Inzerce: tel.: 234 621 223,
fax.: 234 621 399, email: tdc@junak.cz
Tisk: Tiskárna POLYGRAF, s.r.o.
Zaslané rukopisy, kresby a fotografie
se archivují a vracejí se jen na
vyžádání odesílatelů. Neoznačené
texty a fotografie jsou redakční.
ISSN 12-11-0914, MK ČR 7095

inzerce

SKAUTSKÝ
INTERNETOVÝ
A KAMENNÝ
OBCHOD

Plzeň, Slovanská 31; tel.: 377 446 782

**Kompletní sortiment
skautského zboží a potřeb
pro táboření, včetně
zakázkové výroby ...**

NOVĚ

facebook

staňte se naším fanouškem

• HUSKY OUTDOOR SHOP

... trvalé skautské slevy!!!

www.limansport.cz

E-SHOP

Koně

Koně jsou krásná, velká zvířata, která snad každý z nás obdivuje. Na koních se proháněli princové a princezny, jezdili na nich vojáci, pomáhali lidem při práci a sloužili jim jako dopravní prostředky. I dnes můžeš potkat koně v lese, kde ještě stále pomáhají stahovat dřevo z míst, kam se nedostane těžká technika. Běžně koně uvidíš v jezdeckých klubech, kde se děti ale i dospělí učí, jak o ně pečovat, a učí se na nich jezdit. I ty se můžeš se svou šestkou či oddílem vydat do jízdárny a zkusit své jezdecké schopnosti.

Kůň Převalského

Je to jediný žijící předek našeho zdomácnělého koně. Žije ve stádech, která cestují a vyhledávají potravu – trávu, listy a pupeny. Stádo vede starší klisna. Dnes se s ním setkáváme v ZOO - v Praze, Brně a Chomutově. Před několika lety bylo za spolupráce s pražskou ZOO vypuštěno několik koní Převalského do volné přírody v Mongolsku, kde byli původně rozšířeni.

Arabský plnokrevník

Toto velmi staré plemeno koní pochází z Arabského poloostrova. Arabský kůň je menší, odolný, vytrvalý.

Starokladrubský kůň

Kůň pocházející z České republiky, naše národní plemeno. Svě jméno dostal podle hřebčína v Kladrubech nad Labem. Původně byli tito koně určeni pro císařský dvůr. Starokladrubský kůň je vysoký, silný, klidný a pracovitý. Dnes se chovají jen vraníci a bělouši. Jsou to skvělí koně pro kočáry a spřežení.

Shetlandský pony

Je pojmenován po ostrovech blízko Skotska, kde se stal nejmenším a nejobtížilejším poníkem na světě. Shetlandský pony je silný, inteligentní, ale tvrdohlavý, ve všech barvách až na strakáče. Dříve se využíval v anglických dolech, nyní ho potkáme třeba v cirkusu.

Anglický plnokrevník

Je nejrychlejší koňské plemeno vyšlechtěné v Anglii v 18. století pro dostihy. Anglický plnokrevník se hodí i do terénu, pro delší výjízdky. Jeho cval je velmi pohodlný a rychlý. Řadí se mezi velice inteligentní koně a dokáže být věrný.

Kde všude můžeme potkat koně?

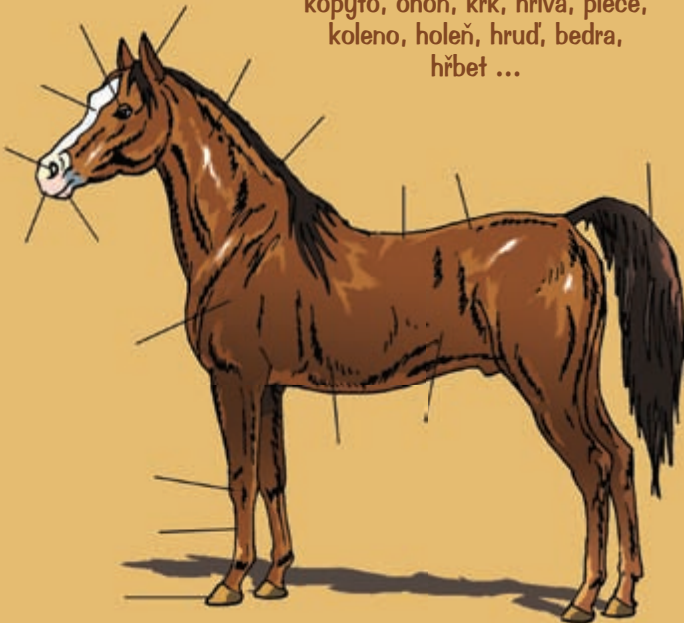
Zkus vybrat z obrázků místa, kde můžeme potkat koně. Až budeš mít obrázky vybrané, řekni, co na těchto místech kůň dělá, zda nějak pomáhá lidem, k čemu je dobrý,... Popros doma rodiče, ať ti na internetu pomůžou najít, které plemeno se kam hodí.

Popis koně

Znáš koně? Umíš popsat všechny jeho části? Vyzkoušej si to na našem obrázku, ke každé čáře dopiš správný název.

hlava, oči, uši, nozdry, tlama,
horní a dolní pysk, hřbet, břicho,
kopyto, ohon, krk, hřívá, plece,
koleno, holeň, hrud, bedra,
hřbet ...

Koňská doplňovačka

Doplň správně následující slova do vět.
Oř, kobyla, březí, klisna, klisnička,
hříbě, hřebeček, hřebec

Mládě koně se jmenuje

.....

Dříve básníci místo slova kůň používali označení.....

Samice koně, která už rodila, se jmenuje.....

Samice koně, která čeká mládě je .....

Starší samice se jmenuje .....

..... a mladší samice se nazývá.....

Starší samec se jmenuje .....

..... a mladší samec se nazývá.....

Barvy koní

Zkus popisky koní přiřadit k obrázkům

- 1) **Hnědák** - je zbarvený od hnědé až po zlatou, vždy má černou hřívu, ocas a dolní část nohou.
- 2) **Vraník** - je celý černý.
- 3) **Bělouš** - má buď jako hříbě hnědou či černou srst, která se s věkem vyběluje směrem od hlavy až po úplně bílou barvu, nebo již od vylínání hříběcí srsti svoji barvu nemění, bílá barva je potom smíšená s nějakou další (hnědák ryzák, vraník) a má vždy hlavu tmavší než zbytek těla.
- 4) **Albín** - je úplně bílý, někdy má krémovější barvu, oči jsou často červené, kůže pod srstí je také bílá.
- 5) **Ryzák** - má srst v různých odstínech zlaté, stejnou barvu světlejší či tmavší má i hříva a ocas (nikdy nejsou černé).
- 6) **Plavák** - je zbarvený do žluta či šeda, má tmavou hřívu, ocas i nohy.
- 7) **Strakoš** - je hnědák, ryzák, nebo vraník s různě velkými částmi těla s bílou srstí.

Jezdecká výstroj

Pokud se chceš vydat na projíždku na koni, nemůžeš na něj pouze sednout a vyjet. Potřebuješ mít správnou výstroj. Přiřaď na správná místa koně všechnu výstroj, se kterou můžeš vyrazit na projíždku. Nejprve si přečti, k čemu která výstroj slouží a potom se pusť do úkolu.

- 1) **Sedlo** - rozkládá jezdceovu váhu po koňském hřbetu. Je několik druhů sedel (univerzální, skokové, dostihové, drezurní, westernové).
- 2) **Sedlová poduška** - umísťuje se pod sedlo na hřbet koně.
- 3) **Podbřišník** - udržuje sedlo na hřbetu koně, probíhá za předními nohama.
- 4) **Tržmeny** - zlepšují stabilitu jezdce, jsou připevněny k sedlu.
- 5) **Uzdečka** - připevňuje se na hlavu koně, pomáhá jezdcovi nad koněm udržet kontrolu.
- 6) **Udidlo** - umístěno v hubě koně.
- 7) **Kamaše** - užívají se k ochraně nohou koně při práci, skákání i přepravě.

Chůze koně

Druh chůze dostaneš, vezmeš-li z každého obrázku první písmenko.

Vyluštěním křížovek získáš čtyři druhy chůze koně. Seřad je od nejpomalejší k nejrychlejší.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....

Vyškrtej kovbojské klobouky dle pokynů, z těch, které ti zůstanou, poskládáš další chůzi koně.

Vyškrtej červené klobouky.

Vyškrtej ty nejmenší klobouky.

Vyškrtej klobouky, na kterých je A.

Vyškrtej klobouky s tmavě hnědým okrajem.

Vyškrtej klobouky se dvěma pírkami.

1. Místo, kde cvičení konci ukazují publiku, co umí.
2. Název koně, který je celý černý.
3. Výstroj, která se používá k ochraně nohou koně při práci.
4. Výstroj, která je na hřbetu koně a jezdec na ní sedí.

1.						
2.						
3.						
4.						

Vyškrtej z tabulky slova, která jsou na obrázcích. Po přečtení zbylých písmenek dostaneš poslední styl chůze koně.

b	i	č	s	u	d
ř	ř	m	e	n	k
u	d	i	d	l	o
l	h	e	l	m	a
s	a	k	o	u	s

DRUŽINA ČOLKŮ

NAPIŠTE NÁM VAŠ NEJLEPŠÍ ZÁŽITEK Z PRAZDNIN!!

POKUSY POKUSY POKUSY

Popelka

Budete potřebovat: sůl, drcený pepř (nebo jiné koření), balonek

Představ si, že by ti zlá macecha jako Popelce, jen místo hrachu a rýže, smíchala sůl a pepř a ty bys je měl rozdělit. Věděl bys, jak na to? Nasyp na stůl trochu soli a drceného pepře (nebo např. majoránku, či jiné lehké koření). Vezmi si balonek a rychle s ním tří o vlněnou látku. Pak podrž balonek nad směsí. Pepř ti sám na balonek naskáče!

Třením balonku o látku vytvoříš elektrický náboj, který začne přitahovat částičky v okolí. Pokud dáš balonek moc blízko k hromádce, budou se přitahovat i částičky soli...

Hopsající mince

Budete potřebovat: prázdnou skleněnou láhev s úzkým hrdlem (např. od minerálky) vychlazenou z mrazáku, minci

Na hrdlo láhve vyndané z mrazáku polož mokrou minci tak, aby byl otvor zcela zakrytý. Rukama zahřívej láhev a sleduj, co se bude dít. Po chvíli začne mince na hrdle láhve nadskakovat

Vzduch v láhvi vyndané z mrazáku má nízkou teplotu. Když začneš láhev zahřívat rukama, bude se ohřívat i vzduch v láhvi. Vzduch při ohřívání zvětšuje svůj objem. Po chvíli začne být objem láhve malý a vzduch začne nadskakovat minci.

Zelí

Budete potřebovat: hlávka zelí, hrnec, nůž, ocet, jedlá soda

Kromě toho, že je zelí dobré k jídlu, se s ním dá i vědecky bádát...

Nakrájej půl hlávky červeného zelí a požádej maminku, ať ho dá na pět minut vařit. Po pěti minutách nech vodu vystydnout a zelí z hrnce vyndej. Do studené vody z uvařeného zelí ponoř proužky z bílého ubrousku, proužky vyndej a nech uschnout. Potom na ně nakapej ocet, citronovou šťávu, jedlou sodu a další. Co se bude dít?

Skvrny budou mít různé barvy - a podle čeho? Červené zelí obsahuje zvláštní chemikálie, kterým říkáme indikátory. Tyto látky mění barvu, když přijdou do kontaktu s kyselinou nebo zásadou. Proužek získá zelenou barvu, když na něj kápneš zásadu (např. jedlou sodu), nebo zčervená ve styku s kyselinou (např. ocet).